

DOSSIER PEDAGÒGIC

El Tiet

Anton Coimbra

A partir de 12 anys

(ESO i Batxillerat)

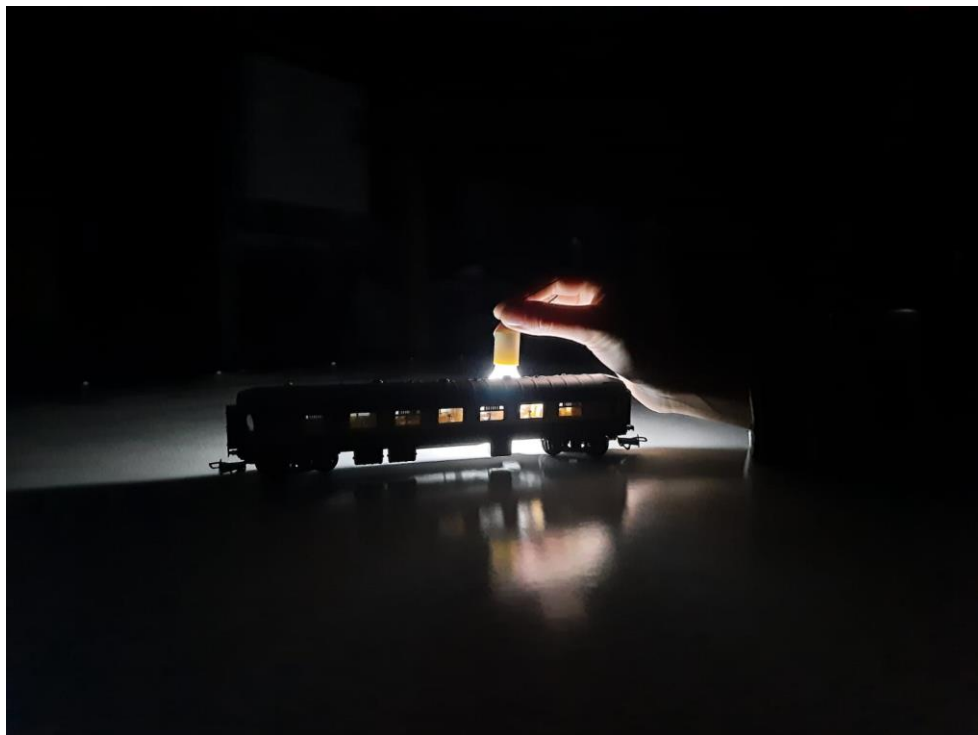
ÍNDEX

1. Introducció.....	pàgina 3
2. Sinopsi.....	3
3. Descripció	4
4. Fitxa artística de l'espectacle.....	4
5. Marc pedagògic.....	6
6. Objectius educatius.....	6
7. Competències clau i vincles curriculars.....	6
8. Context temàtic i marc conceptual.....	7
9. Activitats per nivells educatius.....	8
○ 1r i 2n d'ESO.....	8
○ 3r i 4t d'ESO.....	10
○ Batxillerat.....	12
10. Guia pel professorat.....	14
11. Proposta de col·loqui post-funció.....	14
12. Autoavaluació i coavaluació.....	14
13. Bibliografia i recursos docents.....	15
14. Contacte i agraïments.....	15

1. Introducció

El Tiet és una proposta escènica íntima, multidisciplinària i profundament humana que convida a reflexionar sobre la diversitat, l'autisme i la riquesa de les persones que es troben fora de la norma. A través de la història personal d'Anton Coimbra amb el seu tiet amb autisme, l'espectacle interpel·la directament l'espectador per obrir una mirada més empàtica, crítica i sensible envers la salut mental i la condició humana.

Aquest dossier pedagògic està dissenyat com una eina per al professorat, que permet vincular els continguts de l'obra amb competències educatives, valors ètics i propostes de treball a l'aula.

2. Sinopsi

Què passaria si tothom fos com el Tiet?

Suposo que no existiria Instagram, seria normal anar a dinar a casa del teu veí, els colmadors de barri estarien a tope i continuariem celebrant els aniversaris de la gent que ja no hi és.

Què aprenem de les persones que ens semblen diferents?

Som realment receptives al que aporten al món o ens fixem en el que no són?

Som igual de receptives amb aquelles persones que no “produeixen” res en especial?

3. Descripció

“El Tiet” és una creació de petit format en la qual Anton Coimbra parla sobre el seu oncle, una persona de vuitanta anys amb autisme que, poc a poc i sense voler-ho, deconstrueix alguns dels pilars que defineixen com vivim actualment a les societats “modernes”. Una oda a la simplicitat i a la vegada una crítica al narcicisme actual.

L'objectiu és generar un discurs que valora com a savi i com a útil el tarannà d'aquelles persones que habitualment són infravalorades per la societat degut a la seva problemàtica en salut mental, i que sovint són apartades per no complir amb els “cànons” habituals.

La peça és una composició visual i multidisciplinària (instal·lació, creació sonora, teatre d'objectes i ombres) que explora les petiteses i grandeses de la vida d'una persona amb autisme, i que mostra sobretot què sí aporten aquestes persones al món.

4. Fitxa artística de l' espectacle

La Companyia Anton Coimbra col·labora amb diversos artistes per a la investigació i la creació de projectes escènics multidisciplinaris, entre els quals destaquen el teatre d'objectes, el teatre sensorial i el teatre documental. Algunes de les seves creacions han estat “Els petits no - res” (Fira de Tàrrrega 2011, Museu d'Història de la Immigració de Catalunya), “Don Quixote” (Festival Tempo de Rio de Janeiro, Festival d'Edimbug) i “Ambulantis” (Premi del Jurat al Festival Píndoles 2018, Premi al Millor Espai Escènic al Festival Mutis 2022, entre d'altres). Des de 2019 la companyia lidera el PROJECTE ALMA i el PROJECTE ITAKA de teatre inclusiu amb joves amb trastorns de salut mental, en col·laboració de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona.

“EL TIET”

Creació:

Anton Coimbra i Nuno Pinto

Direcció escènica:

Nelson Jara (Teatro de los Sentidos)

Idea original i text:

Anton Coimbra

Interpretació:

Anton Coimbra

Assessoria dramaturgica:

Sergi Ducet, Marc Artigau, Vivi Tellas i Ignacio Apolo

Mirada externa:

Jesu Millán

Fotografia:

Nuno Pinto, Daniela Morales i Jesu Millán.

Col·laboracions:

Festival Píndoles (Barcelona)

Festival Pendientes de un Hilo (Madrid)

Centro del Títere (Madrid)

Centre Sa Talaia (Mallorca).

Distribució:

Claudio Castillo

5. Marc pedagògic

El teatre, com a eina educativa, té el poder de generar experiències transformadores en l'alumnat. *El Tiet* ofereix una oportunitat única per treballar l'educació emocional, la consciència social i l'empatia des d'una experiència artística propera i honesta. Aquesta obra afavoreix la mirada sensible i la comprensió de les persones amb condicions neurodivergents, fomentant una cultura de respecte, acceptació i cura mútua.

També contribueix a la formació integral de l'alumnat mitjançant el diàleg entre art, ètica i emocions, oferint un espai per abordar temes sovint invisibilitzats en la rutina escolar.

6. Objectius educatius

- Visibilitzar la realitat de les persones amb autisme des d'una perspectiva empàtica i propera.
- Fomentar la sensibilització envers la salut mental i la diversitat humana.
- Reflexionar sobre els límits difusos entre allò "normal" i allò "divers".
- Valorar l'aportació única de cada persona, més enllà de les seves diferències o discapacitats.
- Estimular la introspecció personal i l'observació del propi entorn social.
- Desenvolupar el pensament crític envers els valors dominants de la societat.

7. Competències clau i vincles curriculars

Competències clau LOMLOE:

- Competència social i cívica
- Consciència i expressions culturals
- Aprendre a aprendre
- Competència en comunicació lingüística
- Competència personal i emocional

Matèries implicades:

- Filosofia i Valors Ètics

- Psicologia (Batxillerat)
- Educació emocional / Tutoria
- Llengua i Literatura
- Educació Artística

8. Context temàtic i marc conceptual

L'espectacle gira al voltant de l'autisme, entès no com un trastorn a "curar", sinó com una condició que pot enriquir la nostra manera d'entendre el món. A través del personatge del tiet, s'aborden temes com la rutina, la innocència, la importància de les relacions humanes i la crítica al ritme accelerat de la societat moderna. Aquesta perspectiva és una invitació a desfer-nos dels prejudicis i redescobrir la senzillesa i l'autenticitat.

9. Activitats per nivells educatius

1r i 2n d'ESO

ACTIVITAT 1 - DIBUIX D'EMOCIONS

Descripció:

L'alumnat expressa visualment com s'imagina que se sent el Tiet en diferents moments de la seva vida. Poden fer servir colors, formes o símbols, relacionant-los amb emocions específiques.

Metodologia:

Treball individual, expressió artística i posada en comú opcional per voluntaris.

Duració:

1 sessió (45-60 minuts)

Competències específiques:

- Competència personal i social
- Competència en consciència i expressió cultural
- Competència emocional

Sabers que es treballen:

- Educació emocional
- Llenguatge visual
- Identitat i diversitat

Materials:

Fulls blancs, colors, retoladors, llapis, música suau de fons (opcional)

ACTIVITAT 2 – CONTE COL·LECTIU

Descripció:

L'alumnat escriu de manera cooperativa un conte inspirat en el Tiet. Es poden imaginar situacions on ell viu aventures, transforma el món que l'envolta o simplement ens mostra una realitat vista des de la seva mirada. Cada alumne afegeix una part a la història, construint conjuntament una narrativa empàtica i creativa que reforci la idea que tothom pot aportar alguna cosa valuosa.

Metodologia:

Treball en parelles o petits grups. Es fomenta la cooperació, la creativitat i el respecte per les idees dels altres. El professorat guia el procés amb preguntes obertes i supervisa la cohesió del relat.

Duració de l'activitat:

1 sessió (45–60 minuts)

Competències específiques que es treballen:

- Competència en comunicació lingüística
- Competència social i cívica
- Competència en consciència i expressió cultural

Sabers que es treballen:

- Escriptura creativa i col·laborativa
- Educació en valors i convivència
- Diversitat personal i social

Materials necessaris:

Paper o quaderns, llapis o bolígrafs, retoladors per decorar, projector o pissarra per compartir els contes amb la resta de la classe.

3r i 4t d'ESO

ACTIVITAT 1 – MAPA DE RELACIONS

Descripció:

L'alumnat crea un mapa visual on reflecteix les persones que han influït positivament en la seva manera de veure el món. Ha d'identificar què li han aportat i com han influït la seva manera de pensar.

Metodologia:

Treball individual, reflexió guiada i opcionalment posada en comú.

Duració:

1 sessió (60 minuts)

Competències específiques:

- Competència social i cívica
- Competència personal i emocional
- Competència lingüística

Sabers que es treballen:

- Autoestima i autoconeixement
- Relacions interpersonals
- Cultura i valors

Materials:

Cartolina o full gran, retoladors, post-its o etiquetes.

ACTIVITAT 2 - DEBAT: PODEM CONSIDERAR LES DIFERÈNCIES COM A VIRTUTS?

Descripció:

Els alumnes reflexionen i argumenten en grups si les diferències, especialment aquelles que són marginades socialment, poden ser enteses com a formes de riquesa social i cultural.

Metodologia:

Treball en grups, presa de posicions, exposició oral i debat estructurat. Es pot fer servir la tècnica del cercle de debat o "sí/no/però".

Duració:

1 sessió (60 minuts)

Competències específiques:

- Competència ciutadana
- Competència social i cívica
- Competència d'aprendre a aprendre

Sabers que es treballen:

- Ètica i convivència
- Pensament crític
- Diversitat i inclusió

Materials:

Cartolines per escriure arguments, taula de debat o fitxa de seguiment.

BATXILLERAT

ACTIVITAT 1 - FÒRUM FILOSÒFIC: QUÈ ÉS UNA VIDA ÒPTIMA EN LA SOCIETAT CONTEMPORÀNIA?

Descripció:

Es planteja a l'alumnat una reflexió oberta sobre quin model de vida es considera vàlid o exitós. A partir de l'obra, es discuteix què implica viure plenament o amb sentit.

Metodologia:

Debat guiat i diàleg filosòfic. L'alumnat pot preparar idees prèvies per escrit i formular preguntes als companys.

Duració:

1 sessió (60-75 minuts)

Competències específiques:

- Competència filosòfica i ètica
- Competència d'autonomia personal
- Competència crítica i ciutadana

Sabers que es treballen:

- Filosofia pràctica
- Antropologia
- Valors socials i ètics

Materials:

Pissarra, textos breus de referència, fitxa de reflexió personal.

ACTIVITAT 2 - CREACIÓ VISUAL

Descripció:

L'alumnat produeix una obra visual (instal·lació, collage, vídeo breu o seqüència fotogràfica) que expressi els valors, el sentit i la manera única de veure el món del Tiet. Es convida a reflexionar de forma artística sobre la lentitud, la simplicitat, la sensibilitat i la diferència. L'obra pot tenir format lliure, però ha de comunicar una emoció o idea vinculada a la vivència del tiet.

Metodologia:

Treball individual o en parelles. Es parteix d'una pluja d'idees col·lectiva i d'una conversa sobre les escenes de l'obra que han impactat més. El professorat ofereix referents visuals i acompanya el procés creatiu.

Duració de l'activitat:

2-3 sessions (de concepció, producció i presentació)

Competències específiques que es treballen:

- Competència en consciència i expressió cultural
- Competència personal i emocional
- Competència artística i comunicativa

Sabers que es treballen:

- Llenguatges artístics visuals i audiovisuals
- Expressió i comunicació simbòlica
- Empatia i interpretació emocional

Materials necessaris:

Cartolines, retalls de revistes, colors, cola, aparells mòbils per gravar o editar, ordinadors (si es fa en format digital), projector per compartir les creacions.

10. Guia pel professorat

S'aconsella treballar l'obra en tres fases:

- **Abans de la funció:** Introduir el concepte d'autisme, parlar de la diversitat.
- **Després de la funció:** Recollida d'emocions, debat obert i activitats d'expressió.
- **A llarg termini:** Continuar el treball amb projectes sobre salut mental, convivència i respecte.

11. Proposta de col·loqui post-funció

- Com ens ha fet sentir l'obra?
- Quines idees ens ha trencat o reforçat?
- Com podem millorar la convivència a l'escola?
- Hi ha persones a prop nostre que viuen situacions similars?
- Com creiem que encarem la diversitat? (individualment i socialment)

12. Autoavaluació i coavaluació

Rèflexions individuals:

- He escoltat i respectat els punts de vista dels altres?
- He après alguna cosa nova sobre mi mateix/a?

Coavaluació:

- Com hem treballat en grup?
- Quins aspectes podem millorar la propera vegada?

13. Bibliografia i recursos docents

- Federació Asperger Espanya: <https://www.asperger.es>
- "Neurodivergents" - Clara Tánchez
- Documental: *El sol del membrillo* (Erice)
- Guies pedagògiques de la Diputació de Barcelona
- Llibres sobre neurodiversitat i salut mental en joves

14. Contacte i agraïments

Companyia Anton Coimbra

www.antoncoimbra.com

coimbraanton@gmail.com

+34 654 158 152

Distribució: Claudio Castillo

claudiocastillodiaz@gmail.com

+34 686 727 477

Agraïm a tot el professorat, alumnat i col·laboradors que fan possible que l'art arribi a les aules com a eina de transformació social.